

ДО

Председателя на Научното жури, определено
от Ректора на Медицински университет-Плевен
със Заповед № 2057/24.07.2024г.

СТ А Н О В И Щ Е

от

доц. д-р Марияна Рашева Стойновска, д.м.

Катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални болести
и медицина на бедствените ситуации” Факултет обществено здраве,
Медицински университет-Плевен

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор”
в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт: 7.1. Медицина научна
специалност ХИГИЕНА (трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)

Автор: Емилия Красиминова Банкова

Форма на докторантура: самостоятелна форма на обучение

Катедра: „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на
бедствените ситуации” към факултет „Обществено здраве“ на Медицински университет-
Плевен

Тема: „Съдържание на нитрати в питейните води на Плевенска област и възможни подходи
за тяхната редукция.“

Научни ръководители: Доц. д-р Коста Райков Василев, д.м.

Доц. д-р Ваня Атанасова Бойчева (Бирданова), д.м.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Кандидатката е представила всички необходими документи във връзка с
дисертационния труд, в съответствие с Процедурата за придобиване на образователна
научна степен „Доктор“, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на
академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника
за развитие на академичния състав на Медицински университет– Плевен.

Емилия Банкова придобива образователна магистърска степен „Екология и опазване
на околната среда“ в СУ „Св. Климент Охридски“ през 2003 г. и впоследствие - втора
ОКС „магистър“ по Здравен мениджмънт във ФОЗ към Медицински университет-Плевен.
Тя има придобита специалност по Токсикология (за химици, биолози, еколози и др.) от
2019 г.

Емилия Банкова започва академична кариера като асистент и преподавател в катедра
„Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и МБС” към факултет
„Обществено здраве“ на Медицински университет-Плевен. Тя взема активно участие в
преподавателския процес, води англоезично обучение.

Със заповед № 2590/13.10.2021г. на Ректора на МУ-Плевен Е. Банкова е зачислена
като докторант на самостоятелна форма на обучение към катедра „Хигиена, медицинска
екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации”, МУ-Плевен.

Съгласно Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Плевен, Заповед на Ректора №2057/ 26.07.2024 г., и протокол №1/ 31.07.2024 г. от първото неприсъствено заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище по текущата процедура.

Актуалност на тематиката и познаване на проблема

ЕС разполага с едни от най-високите екологични стандарти в света. ЕС и националните правителства са определили ясни цели за европейската политика в областта на околната среда. Дисертационният труд е актуален както в научно, така и в практическо отношение. Научната разработка е предшествана от сериозни предварителни проучвания. Планирането на настоящето научно проучване, преди всичко, изхожда от дългогодишната пауза в научните изследвания на специалистите в областта на хигиенната наука.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният дисертационният труд е посветен на значим екологичен и социален проблем, съдържа 149 стандартни страници. Дисертационният труд е онагледен е с 29 фигури и 11 таблици. Библиографският списък съдържа 140 литературни източника, от които 69 на кирилица и 71 на латиница.

В структурата на научния труд са включени заглавна страница, съдържание, въведение (1 стр.), литературен обзор (46 стр.), цел и задачи (1 стр.), материал и методи (5 стр.), резултати (56 стр.), обсъждане на резултатите (11 стр.), 10 изводи и 2 препоръки: към МЗ и РЗИ-Плевен, представени са приносите на настоящата работа, библиография (12 стр.) и на отделна страница са отбелязани абривиатурите на използваните съкращения.

Предмет на настоящия дисертационен труд е съдържанието на нитрати в питейните води на Плевенска област, както и анализ и оценка на възможностите за тяхното редуциране. Обект на проучването са питейните води в Плевенска област. Литературният обзор, обхващащ 140 източника е аналитичен и структуриран прецизно.

Целта на настоящата разработка е проучване на съдържанието на нитрати в питейната вода на населените места в Плевенска област и възможните подходи за тяхната редуция. За изпълнение на така поставената цел са формулирани 6 основни задачи. Дизайнът на проучването е в съзвучие с поставената цел и задачи. Оценено е качеството на питейните води чрез събиране на данни за съдържание на нитрати от лабораторните изпитвания на питейни води по Програмата за мониторинг на качествата на питейната вода на Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Плевен, за периода 2010-2017 година.

В настоящия труд е приложен нов съвременен подход при изследване и прогнозиране на причините за замърсяване на водоизточниците с нитрати от земеделски източници. Методите и постановката на проучването са заложили в 6 етапа. Извършена е прецизна статистическа обработка на данните и графично представяне на резултатите.

Обсъждането на резултатите от проучването е базирано върху получените данни, анализ и съпоставка с известни проучвания по проблема в други страни. Дискусията на собствените резултати е изчерпателна, ясно насочена и онагледена. Изводите от цялостното проучване съответстват на поставените цел и задачи. Въз основа на това, са направени препоръки относно мониторинга на нитратите в питейните води и за намаляване на съдържанието на нитрати във водоснабдителната система.

Приемам представените приноси на дисертационния труд, които са разпределени в две групи – приноси с оригинален характер и такива с потвърдителен и приложен характер.

Във връзка с дисертационния труд са направени 2 пълнотекстови публикации в реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science издания, 1 пълнотекстова публикация от участие в научна конференция. Докторантката има 7 участия в научни форуми, от които 2 са представени в чужбина. Емилия Банкова е участвала в реализацията на 3 научно-изследователски проекта.

Автореферат

Представеният автореферат отговаря напълно на съдържанието на дисертационния труд и е разработен съобразно възприетите у нас академични изисквания. (в обем 67 стр., атрактивно онагледен с 10 таблици и 19 фигури) е структуриран правилно според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

Нямам критични забележки и препоръки към проведеното изследване и представените материали.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Плевен. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ-Плевен за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторанта Емилия Красиминова Банкова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Хигиена, като изпълнява поставените практически задачи.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и ***предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Емилия Красиминова Банкова в докторска програма по ХИГИЕНА (трудова, комунална, училищна, радиационна и др.).***

01.08.2024г.

гр. Плевен

Изготвил становището: **На основание чл.59 от ЗЗЛД**
(Доц. д-р Марияна Стойновска, д.м.)

TO

Chairman of a scientific jury
Selected with order № 2057/24.07.2024
By the Rector of Medical university - Pleven

STANDPOINT

from

Associate Professor Mariyana Rasheva Stoynovska, MD, PhD

Department of Hygiene, medical ecology, occupational diseases and disaster medicine,
Faculty of Public health, Medical university – Pleven

About dissertation work for obtaining the educational and scientific degree “Doctor”
in the field of higher education: 7. Health care and sports: 7.1. Medicine,
scientific specialty HYGIENE (occupational, communal, school, radiation, etc.)

Author: Emilia Krasimirova Bankova

Form for doctoral studies: independent form for study

Department: Hygiene, medical ecology, occupational diseases and disaster medicine, Faculty of Public health, Medical university – Pleven

Topic: „Content of nitrates in the drinking water of the Pleven region and possible approaches for their reduction.“

Scientific supervisors: Assoc. prof. Kosta Raikov Vasilev, MD, PhD
Assoc. prof. Vania Atanasova Boicheva (Birdanova), MD, PhD

General presentation of the procedure and the doctoral candidate

The candidate has submitted all the necessary documents in connection with the dissertation work, in accordance with the Procedure for the acquisition of educational science degree "Doctor", corresponding to the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Application and the Rules for the Development of the Academic Staff of the Medical university-Pleven.

Emilia Bankova acquired an educational master's degree in "Ecology and environmental protection" at Sofia university "St. Kliment Ohridski" in 2003 and subsequently - a second educational qualification degree "master's" in Health Management at the Medical University-Pleven. She has got a specialty in Toxicology (for chemists, biologists, ecologists, etc.) since 2019.

Emilia Bankova began her academic career as an assistant and teacher in the Department of Hygiene, Medical Ecology, Occupational Diseases and Disaster medicine at the Faculty of Public Health of the Medical University-Pleven. She takes an active part in the teaching process, conducts English language training.

By order № 2590/13.10.2021 of the Rector of MU-Pleven E. Bankova is enrolled as a doctoral student of an independent form of study at the Department of "Hygiene, Medical Ecology, Occupational Diseases and Disaster Medicine", Medical university-Pleven.

According to the Regulations for the development of the academic staff in MU-Pleven, Rector's Order № 2057/26. 07. 2024, and protocol № 1/ 31.07.2024 from the first absent meeting of the Scientific Jury, I am appointed to prepare an opinion on the current procedure.

Relevance of the theme and understanding of the problem

The EU has some of the highest environmental standards in the world. The EU and national governments have set clear objectives for European environmental policy. The dissertation work is up-to-date both scientifically and practically. The scientific work is preceded by serious preliminary research. The planning of the present scientific study, above all, stems from the long-term pause in the scientific research of specialists in the field of hygiene science.

Characterization and evaluation of the scientific work

The presented scientific work is devoted to an important environmental and social problem and contains 147 standard pages. The dissertation is illustrated with 29 figures and 11 tables. The bibliographic list contains 140 literary sources, of which 69 are in Cyrillic and 71 are in Latin.

The structure of a scientific work includes a title page, content, introduction (1 page), literature review (46 pages), purpose and objectives (1 page), material and methods (5 pages), results (56 pages), discussion of results (11 pages), 10 conclusions and 2 recommendations: to the Ministry of Health and Regional Health Inspection-Pleven, the contributions of the current work are presented, a bibliography (12 pages) and on a separate page the abbreviations of the used abbreviations are noted.

The subject of this dissertation is the content of nitrates in the drinking water of the Pleven region, as well as an analysis and evaluation of the possibilities for their reduction. The object of the study is the drinking water in Pleven region. The literature review, covering 140 sources, is analytical and precisely structured.

The aim of the present work is to study the content of nitrates in the drinking water of the settlements in the Pleven region and the possible approaches for their reduction. In order to fulfill the goal thus set, 6 main tasks have been formulated. The research design is in harmony with the set goal and objectives. The quality of drinking water was assessed by collecting data on the content of nitrates from the laboratory tests of drinking water under the Program for Monitoring the Quality of Drinking Water of the Regional Health Inspection (RHI) - Pleven, for the period 2010-2017.

In the present work, a new modern approach has been applied to the study and forecasting of the causes of water source pollution with nitrates from agricultural sources. The methods and setting of the study are laid out in 6 stages. A precise statistical processing of the data and a graphical presentation of the results were performed.

Discussed on the results of studies based on data, analysis and delivery of information on problems in other countries. The interpretation of the results is exhaustive, clearly defined and illustrated. The conclusions of the overall study correspond to the set goals and tasks. Based on this, recommendations have been made regarding the monitoring of nitrates in drinking water and the reduction of nitrate content in the water supply system.

I accept the presented contributions of the dissertation work, which are divided into two groups - contributions of an original nature and those of a confirmatory and applied nature.

Insertion from dissertation work in the direction of 2 full-text publications in referencing and indexing in Scopus and Web of Science publications, 1 full-text publication from participation in a scientific conference. The PhD student has 7 participations in scientific forums. Two were presented abroad one of which is presented at a EUPHA conference 2018, (IF=2,782). Emilia Bankova has participated in the implementation of 3 research projects.

Abstract of dissertation

The abstract of the scientific work is presented in connection with the research work and it is developed in accordance with our academic research (in total 67 pages, attractively illustrated with 10 tables and 19 figures) it is structured correctly, dissected and reflected in the main results, comprehended in the dissertation work.

I have no critical remarks and recommendations to the conducted research and presented materials.

CONCLUSION

The dissertation work that I have seen contains scientific, scientific-applied and applied results, which represent an original contribution to science and meet all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation and the relevant Regulations of the Medical university – Pleven. The presented materials and dissertation results fully correspond to the specific requirements adopted in connection with the Regulations of the MU-Pleven for the application of the Law on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

The dissertation work indicate that the doctoral student Emilia Krasimirova Bankova has in-depth theoretical knowledge and professional skills in the scientific specialty of Hygiene, performing the practical tasks set.

Due to the above, I confidently give my positive assessment of the conducted research, presented by the above-reviewed dissertation work, abstract, achieved results and contributions, *and I propose to the honorable members of the scientific jury to vote positively for award the educational and scientific degree "Doctor" to Emilia Krasimirova Bankova in a doctoral program in HYGIENE (occupational, communal, school, radiation, etc.).*

1st Aug, 2024
Pleven

The standpoint was prepared by: **На основание чл.59 от ЗЗЛД**
Assoc. Prof. Mariyana Stoynovska, MD, PhD